

Ad omnes qstio
duas hē partes:

sio: ut unus qdē affirmationis partē. negationis alē defendat. et hic qdē ad astruendā affirmatio
nē. Ille v̄ ad destruendā. quē poterit argumēta pquirat. Nihil v̄. utrū ē. utrūq; affirmationē
ponat. an destruat negationē. aut negationē defendat. An oppugnāt affirmationi. Age enī.
Sit qstio utrū celū rotundū sit. Siq; sibi eam partē questionis assūpserit quē eē defendit. ad eā est
tuendā. cuncta necesse ē sibi cōparet argumēta atq; in hoc affirmatiq; qdē ponit. sed destruit
negationē. Siq; v̄ id neget ac dicat n̄ eē celū rotundū. sup̄sit sibi partē altā questionis quē su
erat reliqua id ē negationē in eaq; qstio. et ad hanc pbandā pquisitis nititur argumētis. Itaq; nega
tiōnē ponit et labefaciat affirmationē. Quē cū ita sint demonstratū arbitror n̄ totā questionē sed
ei aliquā partē ad defensionē uenire. Sed quāq; defendat ad hoc qdē argumēta pqr̄. Ad partē q
questionis astruendā destruendāue argumēta sumuntur. Atq; hec qdē siq; mun̄ intelligit. ne a nob
obscurē dicta eē causet. Si enī q̄ indialectica t̄ nob̄ latina oratione t̄ grecis scripta signorabit
mirū ē si quā partē ex quē dicim̄ adūtere ualeat. ne dū stupeam̄ qd̄ n̄ om̄a cōphendat. Sed qm̄
dubitabile ppositionē. questionē eē p̄dixim̄. euenit ut quas partes habeat ppositio. easdē et qstio
retinere uideat. Om̄s aut̄ simplex ppositio duas habet partes terminis cōstitutis. Simplex v̄ ppo
sio ē huiusmodi. Om̄s homo animal ē. Terminos v̄ uoco simplices orationis partes. quē cōtinent
ppositionē. ut animal et homo. Illi v̄ s̄ p̄dicatus atq; subiect̄. Predicat̄ ē in ppositione maior t̄
nus collocat̄. subiect̄ v̄ minor. Maior v̄ t̄min̄ de subiecto dr̄. minor aut̄ de maiore nullom̄ p̄dicat̄.
ut animal qm̄ maī ē quā homo. de homine p̄dicat̄. Dr̄ enī. om̄s homo animal ē. homo v̄ de ani
mali n̄ dr̄. Hemo enī uere dic̄ om̄e animal homo ē. Hac ḡ ratione int̄noscere possum̄ q̄ t̄minis
in ppositione maior. quero sit minor. Om̄s aut̄ qstio ut dictū ē qm̄ dubitabiles partes habet. et
ad easdē cōphendas argumēta sumunt̄. necesse ē ut quicqd̄ i qstionib; cōphat̄. id argumētū ratione
fermet̄. Argumētū v̄ nisi sit oratione platū et ppositionū cōnexionē dispositū. fidē facere dubitatio
ni. n̄ pot̄. Ergo illa ppositiones platū ac ppositio argumēti. Argumētatio nuncupat̄. q̄ dr̄ enī
t̄mema t̄ syllogismus cui diffinitionē in topicis differentis apti explanabimus. Om̄s v̄
syllogismus t̄ entimema ppositionib; cōstat. Om̄e ḡ argumētū syllogismo t̄ entymemate p̄fert̄.
Entimema v̄ ē i p̄fectus syllogism̄ cui aliquē partes t̄ p̄t breuitatē t̄ p̄t noticiā p̄misse s̄.
Itaq; hec qdē argumētatio a syllogismo ḡnē n̄ recedit. Qm̄ ḡ syllogism̄ om̄s ppositionib; cōstat.
P̄positiones v̄ t̄minis. t̄miniq; int̄ se differ̄. eo qd̄ un̄ maior alē minor. fieri n̄ potest. ut ex
ppositionib; cōclusio nascat̄. nisi p̄tminis p̄gressē ppositiones extremos t̄minos alicui t̄m̄ medi
etate cōiunxerint. Id facillimo demonstrat̄ exemplo. Sit enī qstio utrū homo substantia ē an
minime. Sumo m̄ qstionis altā partē cōphandā. Ea ē hominē. substantia eē. In hac ḡ duo
t̄mini s̄. substantia atq; homo. Quē maior substantia. homo v̄ minor. qd̄ ex eo qd̄ pot̄ ostendi
qm̄ postius substantia i p̄latione p̄fert̄. uelut in hoc ipso qd̄ dicim̄. homo substantia ē. p̄us homi
nē. post̄ substantiā nominam̄. ut ḡ substantiā atq; hominē iunga. necesse ē mediū t̄mini
reppiri quosq; t̄minos copulet. hic sit animal. fiatq; una ppositio. Om̄s homo animal ē. In hac
ḡ ppositione. animal p̄dicat̄. homo subiectur. Rursus adiungo. Om̄e aut̄ animal substantia ē.
In hac rursus animal supponit̄. substantia p̄dicat̄. Itaq; cōcludo. Om̄s ḡ homo substantia ē. ac
phoc qdē semp̄ subiectū ē homo. Animal v̄ ad hominē qd̄ p̄dicatū ē. ad substantiā v̄ subiec
tū. substantia v̄ ipsa semp̄ p̄dicata p̄mansit. Unde sit ut minor qd̄ sit homo. maior v̄ ho
mine substantia. mediū aut̄ t̄min̄ animal. Qm̄ ḡ extrema t̄mini. mediū in ppositione copulam̄.
eoz modo qstionis int̄ se mēbra cōueniunt. adhibitaq; p̄batione soluitur dubitatio. nihil ē aliud
argumētū quā mediocris iuentio. Hec enī t̄ cōiungere si affirmatio defendat̄. t̄ disiungere si nega

Ad simplex ppo
sio duas hē par
tes

Quid p̄dicat̄ t̄min
q̄ subiectus.

Ita sit inter p̄fectas
questiones ut non
possint esse ex
p̄positionibus
constituta

Entimema

Ita ut extrema t̄mini
non cōiungantur in
p̄positione
constituta

UM IN AFRICAM VENISSEM. AD QUIBUS
cor. 6. 1. ad ciartam legionem tribunus ut scis. ultimum mihi
fuit potius. quā ut maximam conuenirem regem. familie nre
de causis apicissimum. Ad quem ut ueni. cōplexus me senex co
rimauit. aliquantūq; post suspexit ad celū. & gratias inquit
ago summe sol. uobisq; reliquis celnes. qđ ante quam ex hac uita migro
spicio in meo regno. & his rectis publiū corneliū scipionē. cui ego nomi
ipse recreor. Itaq; numq; ex animo meo discedit illi optimi atq; inuicti
uiri memoria. Deinde ego illum de suo regno. ille me de nra re publ. pte
multisq; uerbis utro utroq; habuit. ille nob̄ consumptus ē dies. Post aut
tu regio accepti. sermone inmulta nocte p̄duxim. cū senex nihil
no loqueretur. om̄aq; eius non facta solum. sed & dicta meminī. De
cubitū discessim. me & de uia et qui ad multā nocte uigilasse. artior quā
somnia cōplexus ē. Hic mihi. credo equidē ex hoc qđ eramus locuti. su
fere. ut cogitationes sermonesq; nri pariant aliqd̄ insomnio. tale quale
homero scribit euius. de qđ uidelicet sepissime uigilans solebat cogitare
africanus se ostendit ea forma qđ mihi ex imagine ei qua ex ipso erat
ue ubi agnouī. equidē cohorrui. Sed ille ades inquit animo. & omnia
scipio. & qđ dicā trade memorie. Uidesne illā urbē que parere publice re
pme. renouat pristina bella. nec potē quiescere. ostendebat aut castagn
ex celso. & pleno stellarū illustri. & claro quodā loco. ad quā tu oppug
dam nunc uenis pene miles. hanc hoc biennio consul euerteris. Eratq; cog
id tibi pte partū. qđ habes anōb̄ adhuc hereditariū. Cū aut castagn
ueris. triumphū egeris. censorq; fueris. et obieris legatus aegyptū. iura
greca. deligere uerū consul absens. bellūq; maximū conficiēs. numidiam
scindēs. Sed cum eris curru in capitolū inuectus. offenderis re publ. consili
turbata nepotis mei. Hic tu affricane ostendas oportebit patriū anim
ingeni. consiliūq; tui. Sed ei temporis ancipitē uideo quā tūc. uia. Hāc cū
tua septenos oculos solis amfractus reditusq; euerteris. quāq; in numeri quā
plenus alter altera de causa habetur. circumi n̄rāli sumam tibi fata
efecerint. uide unū atq; unū nom. & uerteret ciuitas. te senat
te om̄s boni. te socii. te latini inuicturi. Tu eris unus inquitio. n̄ratur
tatis salus. Ac ne multa. dictator re publica conficiēs oportet
impas p̄p̄inquoꝝ manus effugeris. Hic cum exclamasset

Lat 6362
35✓